

Újkori magyar történelem II. (BTTR262BA; BTTR262OMA)
Csütörtök 12–14, XII.

Tematika:

1. A kiegyezés előzményei
2. A kiegyezés és a közös intézmények
3. A rendszer konszolidációja, a hazai belpolitika a kiegyezés után
4. Tisza Kálmán miniszterelnöksége
5. Gazdasági kiegyezés, gazdaságpolitika, a növekedés feltételei
6. A gazdasági növekedés eredményei a dualizmus idején
7. Az Osztrák–Magyar Monarchia külpolitikája a 19. században
8. Belpolitika a századfordulón
9. Társadalompolitika és a népesedési viszonyok
10. A társadalom átalakulása a dualizmus éve alatt
11. Politikai válság, koalíciós kormányzás
12. A munkapárti kormányok, belpolitika a háború alatt
13. Külpolitika a világháborút megelőző időszakban

Irodalom:

Források:

1. 1867. évi törvénycikkek in: Márkus Dezső szerk. *Magyar törvénytár. 1836–1868. évi törvénycikkek.* Budapest, 1896. 325–355.
2. Mérei Gyula – Pölöskei Ferenc szerk. *Magyarországi pártprogramok 1867–1919.* Budapest, 2003.
3. Pajkossy Gábor szerk. *Magyarország története a 19. századba.* Szöveggyűjtemény Budapest, 2003.

Tankönyvek, kézikönyvek, összefoglalások:

1. Veliky János szerk. *Polgárosodás és szabadság (Magyarország a XIX. században)* Budapest, 1999.
2. Gergely András szerk. *Magyarország története a 19. században.* Budapest, Osiris, 2003.
3. Fónagy Zoltán: *Modernizáció és polgárosodás 1849–1914.* Debrecen, 2001.
4. Kozári Monika: *A dualista rendszer (1867–1918)* Budapest, 2005.
5. Boros Zsuzsanna – Szabó Dániel: *Parlamentarizmus Magyarországon (1867–1944)* Budapest, 1999. 9–150.
6. Gyáni Gábor – Kövér György: *Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig.* Budapest, 1998. 13–165.

A felkészülést segítő könyvek, összefoglalások:

1. Kósa László szerk. *Magyar művelődéstörténet.* Budapest, 2000. 359–397.
2. Takáts József: *Modern magyar politikai eszmetörténet.* Bp. 2007. 62–102.
3. Kövér György: *Iparosodás agrárországban. Magyarország gazdaságtörténete 1848–1914.* Budapest, 1982.
4. Gunst Péter szerk. *A magyar agrártársadalom a jobbágyág felszabadításától napjainkig.* Budapest, 1998. 163–207.
5. Péter László: *Az Elbától keletre. Tanulmányok a magyar és kelet-európai történelemből.* Budapest, 1998. 187–218., 219–263., 264–274.
6. Gerő András: *Az elsőpró kisebbség. Népképviselő a Monarchia Magyarországon.* Budapest, 1988.
7. Stipta István: *Törekvések a vármegyék polgári átalakítására.* Budapest, 1995.
8. Somogyi Éva: *Kormányzati rendszer a dualista Habsburg Monarchiában. (A közös minisztertanács, 1867–1906)* Budapest, 1996.

Kollokviumi tételek:

1. A schmerlingi-provizórium jellemzői (1861–1865)
2. A kiegyezési tárgyalások (húsvéti cikk, májusi levelek, bizottsági tervezetek) (1865–1867)
3. Az 1867. évi 12. törvény és az alkotmány módosítása
4. A közösség jellemzői, a közös intézmények
5. Belpolitika a kiegyezés után (kormányzati lépések, választások, pártok, fúzió, parlamentarizmus)
6. Tisza Kálmán kormányzása
7. Wekerle Sándor politikai karrierje és az egyházpolitikai reformok (1892–1895)
8. Belpolitika a századfordulón
9. Társadalmi feszültségek a századfordulón (agrárkérdés, nemzetiségek, munkások)
10. Tisza István első kormánya (1903–1905) és az 1905–1906. évi politikai válság
11. A koalíciós kormányzás
12. A munkapárti kormányok
13. A gazdasági modernizáció előfeltételei (gazdaságpolitika, bankrendszer, infrastruktúra)
14. Az agrárszektor fejlődése a dualizmus korában

15. Iparosodás és a forgalmi szektor fejlődése a dualizmus korában
16. Népesedés, migráció és a lakosság területi, lakóhelyi eloszlása a dualizmus időszakában
17. A parasztság helyzete és rétegződése a dualizmus idején
18. Az ipari munkásság és vállalkozók a dualizmus idején
19. „Középosztály”, polgárság és értelmiség a dualizmus korában
20. A társadalom felekezeti és etnikai tagolódása a dualizmus korában
21. A Monarchia külpolitikája a 19. században (1867–1897)
22. A Monarchia külpolitikája a 20. században (1897–1914)
23. A Monarchia az első világháborúban (hadüzenet, katonai célkitűzések és az első háborús év hadműveletei)
24. A frontok 1916–1917-ben
25. A Monarchia katonai veresége és összeomlása (1917–1918)

Debrecen, 2023. szeptember 4.

Míru György
egyetemi docens